

A Fővárosi Ítéltábla a Litresits Ügyvédi Iroda (*ügyvédi iroda címe.*, ügyintéző: dr. Litresits András ügyvéd) által képviselt Magyar Szocialista Párt (*kérelmező címe*) kérelmező, a Pest Megyei Területi Választási Bizottság (*címe*) 2019. október 2. napján meghozott, 155/2019. (X. 2.) számú TVB határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelem folytán megindult nemperes eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

v é g z é s t:

A Fővárosi Ítéltábla a Pest Megyei Területi Választási Bizottság 2019. október 2. napján meghozott 155/2019. (X. 2.) számú TVB határozatát megváltoztatja és az Érd Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága a 133/2019. (IX. 26.) határozatát helybenhagyja.

A 10.000 (tízezer) forint feljegyzett eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

... a Magyar Szocialista Párt, a Lehet Más a Politika, a Demokratikus Koalíció, a Civil ÉRDek, az Érdi Bőtermő, a Lokálpatrióta és Érdekvédelmi Egyesület, a Momentum Mozgalom, a Mindenki Magyarországa Mozgalom, a Párbeszéd Magyarországért Párt és a Magyar Liberális Párt -Liberálisok (kifogástevők) képviseletében 2019. szeptember 23. napján kifogást nyújtott be, melyben kérték, hogy a Helyi Választási Bizottság a Ve. 218. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján állapítsa meg Lukács János Simon, Kolonits Attila Zoltán, Tekauer Norbert, Morzsik Ádám, Tóthné Lukács Tünde, Balogh Csaba, Márton Lajos, Szamosközi István, Kovács Krisztián, Sinkó Zoltán képviselőjelöltek és a V.É.D. Egyesület jogszabálysértésének tényét és tiltsa el őket a további jogsértéstől azzal, hogy előírja a számukra a kampányeszközökön való jelölő szervezet feltüntetésének kötelezettségét és eltiltja a képviselőjelölteket a „független” jelző használatától.

Mivel az Egyesület a HVB 109/2019. (IX. 10.) határozattal meghatározott kötelezettségét a mai napig nem teljesítette és jelen jogsértéssel ismételtelen azonos jogsértést követ el, ezért kérték a Ve. 218. § (1) bekezdés d) pontja alapján, a Ve. 219.§ rendelkezési szerint meghatározott legmagasabb bírságot szabja ki.

Előadták, hogy az Érd belterület 22081/9. hrsz számú ingatlan (Régi buszpályaudvar épülete) Budai út felőli oldalának több ablakába ismeretlenek szeptember 20. napját követően választási plakátokat helyeztek el.

Előadta, hogy a tizenkét darab önálló plakáton tíz egyéni választókerületi jelölt, egy polgármester jelölt, továbbá egyiken két darab embléma látható. Egyik plakát sem tartalmazza azonban a kiadó szervezet nevét, székhelyét, és kiadásért felelős személy nevét, mely eljárás a választási eljárásról szóló 2013. évi

XXXVI. törvény (Ve) 144. § (2) bekezdésébe ütköző eljárás, amely sérti a választás tisztaságának megóvása iránti és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét. A jogsértést súlyosbítja, hogy a Helyi Választási Bizottság 109/2019. (IX. 10.) határozatával egy korábbi plakát közzétételéhez kapcsolódóan már kötelezte a jelölő szervezetet a Ve. 144. (2) bekezdése szerinti jogsértés megszüntetésére.

A V.É.D. Egyesület (Egyesület) jelölőszervezet által a választási kampányban elhelyezett választási plakáton, politikai reklámban és politikai hirdetésben az emblémákat ábrázoló plakáton felül látható emblémát használja, mely tartalmazza az Egyesület teljes nevét is: „Városunk Érdekében Dolgozunk.” A kör alakban egy stilizált „V” betű az „ÉD” szórészlettel kiegészülve látható.

Az egyéni választókerületi jelöltek a V.É.D. Egyesület jelöltjei, akik képmása alatt látható az Egyesület logójának egyszerűsített változata, felirat nélkül, egyszerűsített kör, amelyen a stilizált „V” betű hosszabbik szára túlér.

Az egyik plakáton látható Tekauer Norbert független polgármester jelöltként megnevezve, alatta az Egyesület egyszerűsített logója, azzal a felirattal kiegészítve, hogy „Az érdekek jelöltje.”

A kifogástevők előadták, hogy a Helyi Választási Bizottság (HVB) Tekauer Norbertet polgármesterjelöltként a 64/2019. (IX. 09.) határozatával vette nyilvántartásba. Emellett a HVB 67/2019. (IX. 09.) határozatával őt az Egyesület jelöltjeként az 5. számú egyéni választókerületben, továbbá a HVB 106/2019. (IX. 10.) határozattal a V.É.D. Városunk Érdekében Dolgozunk Egyesület kompenzációs listájának 1. helyen álló jelöltjeként is nyilvántartásba vette.

A HVB a 65/2019. (IX. 09.) számú, a 66/2019. (IX. 09.) számú, a 67/2019. (IX. 09.) számú, a 68/2019. (IX. 09.) számú, a 69/2019. (IX. 09.) számú, a 70/2019. (IX. 09.) számú, a 71/2019. (IX. 09.) számú, a 72/2019. (IX. 09.) számú, a 73/2019. (IX. 09.) számú és a 74/2019. (IX. 09.) számú határozata szerint Lukács János Simon, Kolonits Attila Zoltán, Tekauer Norbert, Morzsik Ádám, Tóthné Lukács Tünde, Balogh Csaba, Márton Lajos, Szamosközi István, Kovács Krisztián, Sinkó Zoltán az Egyesület képviselőjelöltjei. A plakátokon használt embléma nem az Egyesület által használt embléma, hanem egy egyszerűsített embléma, amely azonos Tekauer Norbert polgármesterjelölt által használt embléma felirat nélküli változatával. Kolonics Attila képviselőjelölt választási plakátján szerepel a ... Tanya emblémája. Álláspontjuk szerint Lukács János Simon, Kolonits Attila Zoltán, Tekauer Norbert, Morzsik Ádám, Tóthné Lukács Tünde, Balogh Csaba, Márton Lajos, Szamosközi István, Kovács Krisztián, Sinkó Zoltán képviselőjelöltek megsértették a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjában foglalt választás tisztaságának és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveit, hiszen megtévesztik a választópolgárokat azzal, hogy független indulóként tüntetik fel magukat, miközben nem azok. Kolonits Attila azt a látszatot kelti, mintha a ... Tanya jelölő szervezet lenne. Ez azonban nem felel meg a valóságnak.

Korábbi határozatok alapján arra hivatkoztak, hogy ha a választásban érintett résztvevők a választással kapcsolatos jogaikat oly módon gyakorolják, hogy valótlan tények állításával, egyes tények elhallgatásával vagy elferdítésével megkísérlik a választókat megtéveszteni, és ezáltal ellenfeleik választási esélyeit csökkenteni a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás és a választás tisztaságának megóvása alapelvek megsértése megállapítható. A képviselőjelöltek emblémahasználata arra utal, hogy nem az Egyesület jelöltjei, hanem függetlenek.

Az Érd Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága a 133/2019. (IX. 26.) határozatával megállapította, hogy a választási plakátok készítője megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti választás tisztaságának megóvása iránti, továbbá az e) pont szerinti jóhiszeműség és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének alapelvét, amikor a Ve. 144. § (2) bekezdésének második mondatában foglalt kötelezettségét megszegve a plakátokon nem tüntette fel a kiadó nevét, székhelyét és a kiadásért felelős személy nevét. Emiatt a V.É.D. Egyesületet és Tekauer Norbert független polgármester jelöltet eltiltotta a további

jogszabálysértéstől. Egyebekben a kifogást elutasította.

A HVB a választási plakátokat megvizsgálva megállapította, hogy azokon impresszum nem szerepel, ezért Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjai szerinti alapelvek sérelmét megállapította.

Megvizsgálva a jelöltek neve alatt lévő emblémákat azt állapította meg, hogy azok nem az Egyesület emblémái, tekintettel azonban arra, hogy a Ve. nem írja elő a plakátokon a jelölő szervezet emblémája feltüntetésének kötelezettségét, a kifogást ekörben elutasította.

Az eset összes körülményeit figyelembe véve nem állapította meg a jogsértés ismétlődő jellegét, ezért a bírság kiszabásától eltekintett.

A határozattal szemben képviselőjük útján a kifogástevők terjesztettek elő fellebbezést. Kérték, hogy a Pest Megyei Területi Választási Bizottság a HVB 133/2019. (IX. 26.) határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján változtassa meg és a kifogásnak teljes egészében adjon helyt.

Arra hivatkoztak, hogy a kifogásukhoz csatolt képeken jól látható, hogy a képviselőjelöltek ugyanazon emblémát használják, mind Tekauer Norbert független polgármesterjelölt, ami tévedésbe ejti a választópolgárokat a tekintetben, hogy mind a képviselők, mind Tekauer Norbert jelölő szervezetei, illetve független jelölti státuszuk azonos. Ez azonban a valóval ellentétes, vagyis sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és f) pontjában foglalt alapelveket.

A kifogás 12. oldal alján csatolt fényképen jól látható, hogy Tekauer Norbert polgármesterjelölt „az érdielk jelöltje” feliratú plakátján, e szöveg felett elhelyezésre került az Egyesület hivatalos, a Nemzeti Választási Rendszerben is leadott, ezáltal a szavazólapokra is felkerülő hivatalos logója. Mindez egyértelműen arra utal, hogy Tekauer Norbert nem független, hanem az Egyesület jelölő szervezet jelöltje, ami a valóval ellentétes, ezzel a választópolgárokat tévedésbe ejti, megsértve ezzel a Ve. előző pontban is hivatkozott alapelveit.

A többi képviselőjelölt választási plakátján is jól látható, hogy nem az Egyesület hivatalos logóját, hanem Tekauer Norbert által használt emblémát tüntették fel. Ez a választópolgároknak azt a benyomást kelti, hogy a képviselőjelöltek vagy Tekauer Norbert jelöltjei, tehát „függetlenek”, vagy pedig azt, hogy mind a polgármesterjelölt, mind a képviselőjelöltek jelölő szervezetei egységesen az Egyesület, ami szintén hamis. Tekauer Norbert és az Egyesület logójának cserélgetése tehát a választópolgároknak összemosza ezen jelöltek jelölő szervezeteit, illetve pont annak hiányát.

A Pest Megyei Területi Választási Bizottság (TVB) 55/2019. (X. 2.) TVB számú határozatával a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Azt állapította meg, hogy a fellebbezést a jelölő szervezetek képviseletében benyújtó ... az Érdi Helyi Választási Bizottság delegált tagja. A Ve. 223. § (2) bekezdése kimondja, hogy nem nyújthat be fellebbezést az ügyben eljáró választási bizottság és annak tagja. A Ve. általánosan fogalmaz, azonban ez azt jelenti, hogy a választási bizottság tagja sem saját nevében, sem megbízottként nem nyújthat be fellebbezést.

A Ve. 1. § (1) bekezdése alapján a választási bizottságok elsődleges feladata a választási eredmény megállapítása, a választások tisztaságának, törvényességének biztosítása, a pártatlanság érvényesítése és szükség esetén a választás törvényes rendjének helyreállítása. A Ve. 16. § szerint a választási bizottság választott és megbízott tagokból áll, azonban e tagok feladatai között nem tesz különbséget a törvény. A TVB álláspontja szerint ezért a választási bizottság tagjának tiszttségével összeférhetetlen az, hogy a jelölő szervezetek nevében fellebbezést nyújtson be.

A határozattal szemben a Magyar Szocialista Párt kérelmező nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Pest Megyei Területi Választási Bizottság 2019. október 2. napján meghozott 155/2019. (X. 2.) számú TVB határozatát (az Érd Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága 133/2019. (IX. 26.) számú határozatára is kiterjedően) úgy változtassa meg, hogy a ... által képviselt Magyar Szocialista Párt, Lehet Más a Politika, Demokratikus Koalíció, Civil ÉRDek, Momentum Mozgalom, Mindenki Magyarországa Mozgalom, Párbeszéd Magyarországért Párt, Magyar Liberális Párt - Liberálisok jelölő szervezetek által benyújtott fellebbezést (mivel a Ve. szerint eljárásjogi szabálysértés okán a területi választási bizottság az eljárás megismétlésére nem utasítható) érdemben

elbírálna a kifogásnak adjon helyt.

Arra hivatkozott, hogy a Ve. 223. § (2) bekezdésének helyes értelmezése alapján a korlátozás célja az, hogy egy választási bizottsági tag a saját nevében ne nyújthasson be fellebbezést, illetve felülvizsgálati kérelmet, hiszen e joggal – adott esetben – rendeltetésellenesen élne csak amiatt, hogy kisebbségben maradt véleményét a bizottság döntésével szemben érvényre juttassa. Jelen esetben azonban ... nem a saját nevében nyújtotta be a fellebbezést, ezen jogukkal a jelölő szervezetek éltek. Mivel jogi személyekről van szó, fizikai értelemben vett személyes benyújtás természetesen kizárt, a jogi személyek nevében az eljárási cselekményt – a Ve. szerinti fellebbezés benyújtását – főszabályként a jogi személy képviselőjére a jogi személy vezető tisztségviselője jogosult megtenni [összhangban a Ptk. 3:29. §-ban foglalt rendelkezéseivel]. A kérelmező jelölő szervezetek vezető tisztségviselői azonban, élve a képviselői jog adásának a Ptk. 6:11. § (1) bekezdésében foglalt szabadságával, ... részére olyan meghatalmazást adtak, amely alapján, mint meghatalmazott a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. évi általános választásával kapcsolatos jognyilatkozatok megtétele tárgyában a kérelmező jelölő szervezetek képviselőjére jogosult.

A Ve. 223. § (2) bekezdésében foglaltakkal kapcsolatosan a törvényalkotó csupán azt szögezi le, hogy a választási bizottság tagja van kizárva a fellebbezés benyújtásából, azt azonban nem rögzíti, hogy a tag által képviselt természetes vagy jogi személyek sem élhetnek a jogorvoslat jogával, vagy a tag kizárása a képviselői jogára is kiterjedne. Nem csupán törvénytörő tehát a TVB jogértelmezése, hanem a kérelmezőnek az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt azon alapvető jogát is korlátozta, hogy jogorvoslattal éljenek az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdeküket sérti, mint az történt jelen esetben is.

Hivatkozott arra is, hogy a TVB korábbi, szintén ... által eljuttatott fellebbezésüket érdemben elbírálna, azokkal szemben semmilyen, az érdemi vizsgálat akadályát képező körülményt fel nem tártak, ilyenre nem hivatkoztak. A Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt, a választás tisztaságának elvét, és e) pontjában rögzített, a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás elvét sérti az, hogy a TVB válogat a fellebbezések közül, mikor fogadja el fellebbezés előterjesztésére jogosult képviselőnek ..., és mikor nem. Ugyanígy a Fővárosi Ítéltábla sem látta jogsértőnek ... eljárását.

A kérelmező felülvizsgálati kérelme alapos, a kifogás – a HVB határozata által megállapított – részben alapos.

A kérelmező felülvizsgálati kérelme határidőben [Ve. 224. § (2) bekezdés], hiánytalan tartalommal [Ve. 224. § (3)-(5) bekezdések] érkezett, és a kérelmező érintettsége [Ve. 222. § (1) bekezdés] is igazolt volt, ezért a Fővárosi Ítéltábla érdemben vizsgálta a felülvizsgálati kérelmet.

A Ve. 223. § (2) bekezdése szerint nem nyújthat be fellebbezést és bírósági felülvizsgálati kérelmet az ügyben eljáró választási bizottság és annak tagja.

A kérelmező felülvizsgálati kérelmében helyesen hivatkozott arra, hogy a TVB tévesen értelmezte a Ve. 223. § (2) bekezdésében foglalt szabályt. A rendelkezés kifejezetten a választási bizottság tagjára oly módon vonatkozik, hogy saját maga nevében nem nyújthat be jogorvoslati kérelmet. A szabályozás nem vonatkoztatható a természetes személy által, valamely a jogi személy érdekében, képviselőként [Ptk. 6:11. § (1) bekezdés] benyújtott fellebbezésre. A TVB határozatában megfogalmazódó ilyen megszorítást a Ve. nem tartalmaz, és arra nem is lehet következtetni a szabályozásból. A jogorvoslati kérelem ilyen esetben a jogi személy nyilatkozata a sérelmezett határozattal kapcsolatosan. Az érintett szabály nyilvánvalóan nem vonatkoztatható a kérelem fizikai továbbítására sem.

Mivel a kérelmező felülvizsgálati kérelme alapos volt és a TVB határozatában foglalt okból a fellebbezés érdemi vizsgálat nélkül nem volt elutasítható, a Fővárosi Ítéltáblának a Ve. 231. § (4) bekezdésében foglalt jogkörében eljárva a fellebbezésben, illetve a kifogásban foglaltak alapján kellett megvizsgálnia, hogy a HVB határozata a Ve. szabályainak megfelelő döntést tartalmaz-e. Mindenekelőtt

azt rögzíti, hogy a Fővárosi Ítéltábla az Alkotmánybíróság 16/2019. (V. 14.) AB határozatban kifejtetteket szem előtt tartva megkísérelte az Egyesület, mint a kifogással érintett észrevételeinek beszerzését. Ez azonban rövid úton elérhető értesítési cím hiányában nem vezetett eredményre.

A HVB határozata a kifogásnak részben helyt adott, ezért a Fővárosi Ítéltábla – figyelemmel a fellebbezésben és a kifogásban kifejtettekre – azt vizsgálta, hogy a kifogástevők azon álláspontja, hogy a választási plakátokon a V.É.D. Egyesület egyszerűsített emblémájának használata alkalmas-e a jelöltek választási státuszát tekintve a választópolgárok megtévesztésére. Ezen keresztül sérültek-e a választás tisztaságának megóvása és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvei.

A Fővárosi Ítéltábla a rendelkezésre álló iratok alapján azt állapította meg, hogy a képviselőjelöltek által használt embléma egyenként, de az érintett ingatlanon való együttes megjelenésükkel sem alkalmas olyan hamis kép kialakítására, hogy független jelöltként indulnának a 2019. évi helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választáson. A fellebbezésben ezen túlmenően kifejtett és a további megtévesztésre utaló érveket az Ítéltábla – miután azokat a kifogás nem tartalmazta – nem vizsgálhatta.

A vitatott kérdés megítélése során nem csak annak van jelentősége, hogy a Ve. nem írja elő a plakátokon a jelölőszervezet emblémájának feltüntetési kötelezettségét. A választási alapelvek ugyanis sérülhetnek tételes jogszabályi rendelkezés megsértésének hiányában is.

Jelen esetben az nem volt vitatott, hogy a megnevezett képviselőjelöltek az Egyesület jelöltjei. Az általuk használt logó lényegi elemei – kör alakban stilizált V betű – az Egyesület logójának legjellemzőbb elemei. Az a körülmény, hogy Tekauer Norbert a polgármesteri tisztségért független jelöltként indul és maga is az egyszerűsített embléma egyik változatát használja nem alkalmas arra, hogy a képviselőjelöltek függetlenségére utaló megtévesztő látszat keletkezzék. Tekauer Norbert ugyanis polgármester jelölti minőségében ezen egyszerűsített emblémát megkülönböztető felirattal ellátva használja. Mivel pedig képviselőjelöltként maga is a V.É.D. Egyesület jelöltje, az egyszerűsített embléma használatára is jogosult.

Amennyiben az ő személye az Egyesülettel semmilyen kapcsolatban nem állna csak ebben az esetben okozhatna a választói akarat befolyásolására alkalmas tévedést, de akkor is csak az ő személye és nem a képviselőjelöltek személye tekintetében.

Mivel maga is az Egyesület képviselőjelöltje a többi jelölttel együtt történő bemutatása nem eredményezi a többiekre kihatóan azt, hogy a többiek is függetlenként indulnának.

Az a körülmény, hogy Kolonits Attila a ... tanya logóját is feltüntette plakátján a helyi viszonyokat ismerő választópolgárokban nem alkalmas olyan látszatot teremteni, hogy a tanya jelöltje lenne. Arra vonatkozóan, hogy a tanya jelölőszervezet lenne a kifogástevők semmilyen bizonyítékot nem szolgáltatottak. Ennek hiányában ez a körülmény alaposabban nem volt vizsgálható, a rendelkezésre álló adatok a kifogástevők álláspontját nem támasztották alá.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a felülvizsgálati kérelmet annyiban találta alaposnak, hogy a TVB a fellebbezést nem utasíthatta volna el érdemi vizsgálat nélkül. Érdemben azonban úgy ítélte meg, hogy a HVB határozata a jogszabályoknak megfelelt ezért azt a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján azt helybenhagyta.

A kérelmezőt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdésének d) pontja szerint teljes személyes illetékmentesség illeti, ezért illetékfizetési kötelezettség nem terheli. Az illeték mértékének megállapítása az Itv. 45/A. § (5) bekezdésén alapul. A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli a Pp. 101. § (1) bekezdése, 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján.

A határozattal szembeni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2019. október 8.

dr. Kisbán Tamás s. k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s. k.
előadó bíró

Vojnitsné dr. Kisfaludy Atala Katalin s. k.
bíró